

УДК 636. 084. 412

Ишук Б. Ю., здобувач вищої освіти 2 курсу магістратури спеціальності “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”,
Науковий керівник – Цвігун А.Т., доктор с.-г. н., професор, член-кореспондент
НААН України
Подільський ДАТУ, м. Кам’янець-Подільський, Україна

ВИРОБНИЦТВО КУРЯЧИХ ЯЄЦЬ НА ПТАХОФАБРИЦІ “СНЯТИНСЬКА НОВА”

Птахівницька галузь України є традиційною для країни і знаходиться на досить високому рівні розвитку. З 2017 року розпочалося поступове збільшення поголів'я птиці, що свідчить про поступове відновлення галузі птахівництва після перенесеної кризи. За результатами 2018 року було зафіксовано зростання чисельності поголів'я птиці як у секторі промислового виробництва, так і в домогосподарствах.

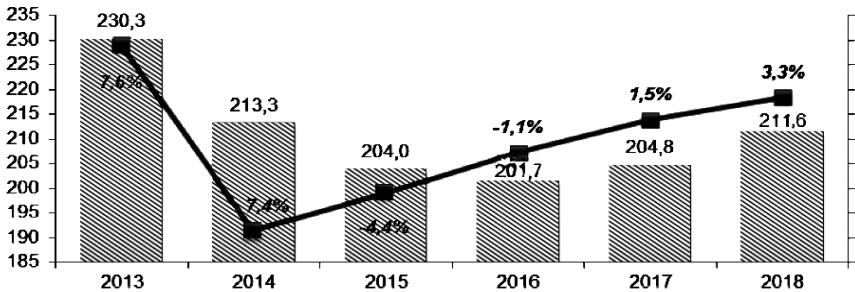

Рис. 1. Поголів'я птиці в Україні, млн. голів.

За 12 місяців 2018 року в Україні вироблено на 4,1% більше яєць, ніж у 2017 р. (16,14 млрд. штук порівняно з 15,5 млрд. штук відповідно) [1,3].

Необхідність подальшого розвитку птахівництва обумовлена також тим, що витрати корму на виробництво білка та енергії порівняно з іншими продуктами тваринного походження найменші. На виробництво одного грама чистого білка в яйцях і м'яси витрачається у 8 раз менше кормів, ніж в яловичині, у 3 рази менше, ніж у свинині. Слід відзначити, що в м'ясному птахівництві для одержання 1 т м'яса потрібно у 12 разів менше часу, ніж у скотарстві, і у 8 разів менше, ніж у свинарстві [2,4].

Метою роботи є вивчення продуктивні якості курей-несучок кросу Хайсекс-Білий за різних умов освітлення.

Матеріалом для досліджень були раціони годівлі курей та динаміка продуктивності, а об'єктом – несучість птиці, вага яйця, хімічний склад яйця.

Дослідження тривали протягом 2018-2019 років. Для досліду, який проводили за методом груп-аналогів, у віці 120 днів було відібрано 600 курей, з яких було сформовано три дослідних групи по 200 голів у кожній. Дослід тривав 10 місяців. Умови утримання і годівлі у всі трьох групах були однакові, за виклю-

ченням джерел світла. Так в першій групі для освітлення було використано стандартизовані лампи розжарювання (ЛР), у другій групі – компактні люмінесцентні лампи червоного світла (КЛЛ ЧС) потужністю 20 Вт, а в третій групі – компактні люмінесцентні лампи тепло-білого світла (КЛЛ ТБС) з потужністю 18 Вт

Годівля яєчних курей кросу Хайсекс-білий здійснюється з урахуванням виробничого призначення (одержання харчових яєць, м'яса). Раціон годівлі курей-несучок у першу фазу – 150-300 днів характеризується високим вмістом поживних речовин: 270-280 ккал обмінної енергії, 17% сирого протеїну, 3,3 кальцію та 0,8 г фосфору у 100 г корму. У віці 300-360 днів ріст птиці припиняється, і жива маса стабілізується. З цього віку в господарстві починається друга фаза, тривалість якої становить 301-420 днів.

Найвищу збереженість птиці – 98,5% було зафіксовано у курей-несучок кросу Хайсекс-білий в першій групі, дещо меншою – 97,4% збереженість птиці була у третій групі, а найменшою – 95,9% у другій дослідній групі.

Використання КЛЛ тепло-білого і червоного світла позитивно впливало на яєчну продуктивність птиці. Так, при використанні ламп тепло-білого світла в розрахунку на початкову несучку було отримано яєць більше на 16,4% або 17,33 штук яєць, а ламп червоного світла – на 3,3% або 10,43 шт., ніж при застосуванні ламп розжарювання. Одержано яєць в розрахунку на одну початкову несучку в першій групі – 193,4, в другій – 196,5, в третій – 208,7.

Маса яєць при використанні КЛЛ ЧС становила 59,7 г, а використовуючи КЛЛ ТБС на 0,6 г меншою ніж в другій групі. Середня маса яйця була найвищою 60,3 г. у першій групі при використанні ламп розжарення.

Проте завдяки значно більшій продуктивності курей третьої групи, загальна яйцемаса у розрахунку на початкову несучку в ній була більшою на 14,1% порівняно з першою групою та на 11,4% порівняно з другою групою. У третій групі зафіксовано також найменші – 2,27 кг, а першій групі найбільші – 2,67 кг питомі витрати кормів у розрахунку на 10 шт. яєць та 3,84 кг і 4,43 кг кормів 1 кг яйцемаси відповідно. В другій групі витрати кормів на 10 шт. яєць були меншими на 0,18 кг в порівнянні з першою групою.

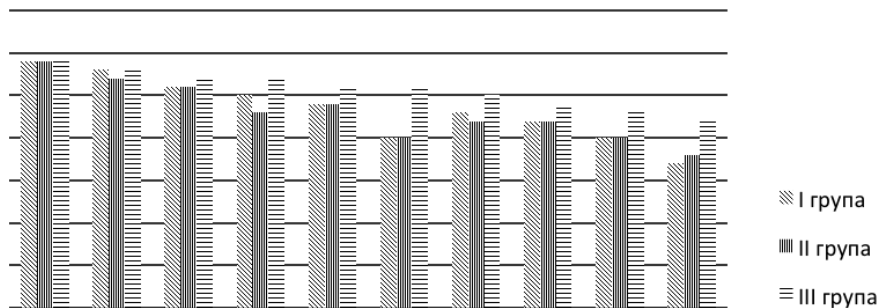

Рис. 2. Динаміка яйцекладки курей-несучок по місяцях

Аналізуючи рисунок 2, ми бачимо, що в першому місяці яйцекладки всі 3 групи мали однакову яєценоскість (29 шт.). В подальшому в кожній у курей спостерігається зниження яєчної продуктивності, зокрема в першій групі до 17 яєць, в другій до 18 та в третій групі до 22 яєць. Тобто найменш виражено зниження яєчної продуктивності спостерігалось за використанням КЛЛ червоного світла.

Найменший рівень рентабельності був відмічений у птиці в першій групі – 2,75%. Дослідна група курей з освітленням КЛЛ червоного світла мала рентабельність – 6,32%. Найкращі результати одержують при утриманні птиці в пташниках з освітленням КЛЛ тепло-білого світла – рентабельність в цьому випадку склала – 11,73%.

Список використаних джерел.

1. Вакуленко, Ю.О. Сучасні системи і способи утримання курей-несучок. Сучасне птахівництво. 2014. № 1. С. 19-23.
2. Свеженцов А.И., Горлач С.А., Мартиняк С.В., Цвигун А.Т. Комбикорма, премиксы, БВМД для животных и птицы. Справочник. Днепропетровск: АРТПРЕСС. 2008. 412 с.
3. ТОВ “Компанія “Про-Консалтинг”. Аналіз ринку яєць України. 2019 рік. <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/obzor-rynka-yaic-ukrainy-2019-god>
4. Цвигун О.А., Цвигун А.Т., Блюсюк С.Н. Биологические и методические аспекты распределения и использования энергии в организме животных. Сборник научных трудов. Зоотехническая наука Беларусь. Жодино. Т 46. Номер 2. 2011 С. 188-194

УДК: 636. 32/38. 082

Кабдуллина Ж.Ж., студентка 4 курса направления подготовки “Технология производства и переработки продукции животноводства”

*Научный руководитель – Кулатаев Б.Т., кандидат с.-х. н., профессор
Казахский национальный аграрный университет, г. Алматы, Казахстан*

ПРОДУКТИВНЫЕ И БИОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ РАЗНОВОЗРАСТНЫХ ОВЕЦ

Актуальность. По биологическим особенностям овцы, в отличие от других видов животных, наиболее приспособлены к суровым условиям пастбищного содержания. Поэтому там, где климат и рельеф неблагоприятны для развития отдельных отраслей сельскохозяйственного производства, овцеводство может быть наиболее эффективным при минимальных затратах труда и материальных средств.

В этой связи важное значение имеет совершенствование технологии воспроизводства, выращивания, кормления и содержания, что во многом определяет технологию производства экологически чистой продукции овцеводства в целом.

Цель работы: изучение и совершенствование технологии воспроизводства и биологических особенностей разновозрастных овец.

Методы исследования: Материалом для исследования служат эдильбаевские и казахские курдючные грубошерстные породы овец, разводимые в хозяйствах ТОО “Ажар” Алмагинской области. При выполнении исследовательской работы использовались общепринятые методики исследования в зоотехнии. Оценка